

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S., s. r. o., P., so sídlom: Š.P., IČO: X.**, zast. advokátom JUDr. P., so sídlom: R., proti žalovanému: **Ing. T. - V., živnostník s miestom podnikania: J., IČO: X.**, zast. advokátom JUDr. M., so sídlom: M., o **zaplatenie 105 720,11 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 35 Cb/147/2007, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Cob/261/2010-314 z 28. apríla 2011, v potvrdzujúcej časti právoplatný 10. mája 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov dovolacieho konania **v s u m e 638,78 eur**.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice II ako súd prvého stupňa rozsudkom č. k. 35 Cb 147/2007-288 zo dňa 18. 10. 2010 rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 105 720,11 eur s 0,05 % - ným denným úrokom z omeškania zo sumy 105 720,11 eur od 24. 05. 2005 do zaplataenia, zo sumy 117 338,05 eur od 15. 07. 2004 do 16. 12. 2004, zo sumy 109 038,50 eur od 17. 12. 2004 do 23. 02. 2005, zo sumy 166 936,06 eur od 09. 12. 2003 do 29. 06. 2004, zo sumy 125 130,25 eur od 30. 06. 2004 do 23. 07. 2004, zo sumy 91 936,33 eur od 24. 07. 2004 do 06. 08. 2004, zo sumy 42 710,28 eur od 07. 08. 2004 do 06. 09. 2004, zo sumy 9 516,36 eur od 07. 09. 2004 do 16. 12. 2004, zo sumy 15 378,01 eur od 13. 01. 2004 do 16. 12. 2004, to všetko do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Súčasne uložil žalovanému povinnosť nahradiť trovy konania v sume 22 563,15 eur, z toho sumu 6 535,49 eur na účet advokáta JUDr. J. a sumu 16 027,66 eur na účet advokáta JUDr. P., rovnako do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Rozhodol tak v nadväznosti na uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Cob/21/2009-194 zo dňa 30. 10. 2009 o zrušení predchádzajúceho rozsudku prvostupňového súdu č. k. 35 Cb 147/2007-172 zo dňa 11. 12. 2008, ktorým súd žalobu v dôsledku nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Odvolací súd sa so záverom súdu prvého stupňa nestotožnil, nakoľko z listinných dôkazov predložených v konaní mu nevyplýval skutkový záver, že by žalobca pohľadávku voči žalovanému vo výške 3 142 969,75 Sk, ktorá je predmetom konania, bol postúpil tretej osobe, konkrétne spoločnosti V., s. r. o., P.. Z uvedeného dôvodu prvostupňový rozsudok zrušil a uložil mu o uplatnenom nároku žalobcu rozhodnúť.

Po vrátení veci súd prvého stupňa doplnil dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zároveň na pojednávaní konanom dňa 31. 05. 2010 za prítomnosti právnych zástupcov oboch účastníkov konania pripustil zmenu návrhu tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 105 720,11 eur s 0,05 % - ným denným úrokom z omeškania zo súm a za obdobie uvedené žalobcom (č. l. 246). Právny vzťah medzi účastníkmi konania posúdil ako zmluvu o dielo podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka (*d'alej len „ObchZ“*) a právo na úrok z omeškania podľa § 365 a § 369 ods. 1 ObchZ, účinného do 31. 12. 2008. Námietku premlčania uplatnenú žalovaným posúdil podľa § 387 ods. 1, § 391 ods. 1, § 393 ods. 1 a § 397 ObchZ. K námietke žalovaného týkajúcej sa nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu súd argumentoval odôvodnením uznesenia Krajského súdu v Košiciach ako súdu odvolacieho, č. k. 3 Cob/21/2009-194, ktorým zrušil predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Košice II, č. k. 35 Cb 147/2007-172 a v ktorom krajský súd vyslovil právny názor, že žalobca je v konaní vecne aktívne legitimovaným účastníkom konania. Prvostupňový súd zdôraznil, že podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku (*d'alej len „O. s. p.“*) je týmto právnym názorom viazaný, a preto z neho aj vychádzal. Vo vzťahu k predmetu konania súd poznamenal, že nárok žalobcu uplatnený po pripustení zmeny žaloby na pojednávaní konanom dňa 31. 05. 2010, nebol v konečnom dôsledku medzi účastníkmi konania sporný. Nezaplatenie sumy 105 719,11 eur ako časť nezaplatenej faktúry č. 2004630012 zo dňa 15. 06. 2004 potvrdil vo svojom písomnom podaní, súdu doručenom dňa 29. 04. 2010, aj samotný žalovaný. Vychádzajúc zo zápisu o odovzdaní a prevzatí diela zo dňa 15. 06. 2004, v ktorom prevzatie diela v dohodnutom rozsahu a stave potvrdil sám žalovaný, mal súd v zmysle § 536 ods. 1 ObchZ za to, že žalobca má právo aj na zaplatenie zostávajúcej časti ceny diela vo výške 105 720,11 eur. O priznaní úroku z omeškania vo výške 0,05 % denne z jednotlivých

súm tak, ako sú uvedené vo výrokovvej časti prvostupňového rozsudku, rozhodol súd v súlade s § 369 ods. 1 ObchZ účinného do 31. 12. 2008 v spojení s článkom III. bod 5 Dohody o dielo č. 03/B/No/2003, a to z jednotlivých súm odo dňa čiastočných úhrad faktúr č. 2003630031, č. 2003630037 a č. 2004630012, resp. od ich splatnosti do dátumu jednotlivých platieb. Žalovaný namietol, že v zmysle Dohody o vyporiadaní dohody o dielo zo dňa 10. 06. 2004, nárok v tejto časti nebol uplatnený dôvodne, nakoľko v predmetnej dohode účastníci prehlásili, že sa zriekajú uplatnenia sankcií a pokút navzájom z plnenia diela v dôsledku posunu termínov pôvodnej Dohody. Vo vzťahu k uvedenej námietke súd poukázal na skutočnosť, že predmetom dohody mal byť spôsob uspokojenia nárokov veriteľa uplatnených aj touto žalobou, a to poskytnutím dvoch bytov žalovaným žalobcovi na zabezpečenie pohľadávky, k čomu však nikdy nedošlo, a to aj v dôsledku odstúpenia od zmlúv o budúcej zmluve uzavretých žalobcom so spoločnosťou A., s. r. o. Samotné konkludentné prejavy účastníkov konania vo vzťahu k predmetu konania vedú k záveru, že táto dohoda medzi nimi zanikla. V dôsledku toho zaniklo aj dojednanie ohľadom zrieknutia sa uplatnenia sankcií a pokút uvedených v bode 5 Dohody. Uvedený záver vyplynul aj z tej skutočnosti, že i samotný žalovaný si uplatnil voči žalobcovi zmluvnú pokutu ako sankciu za nedodržanie zmluvne stanovených termínov odovzdania dodávok a prác. Vo vzťahu k zmluvnej pokute súd poukázal na to, že v jej prípade sa jedná o špeciálny zabezpečovací právny prostriedok, ku ktorému je potrebný právny úkon, na rozdiel od úrokov z omeškania nenastáva priamo zo zákona, a ako taký musí byť voči druhej strane uplatnený. V prípade žalovaného k tomu malo dôjsť až listom zo dňa 26. 09. 2008, avšak premlčacia doba v zmysle zmluvných dojednaní a ust. 391 ods. 1 ObchZ začala plynúť prvým dňom po predošlom termíne ukončenia diela podľa Dodatku č. 1 k Dohode o dielo, t. j. dňa 30. 11. 2003 a najneskôr dňa 15. 06. 2004, kedy došlo k odovzdaniu a prevzatiu diela, a teda právo sa na súde mohlo uplatniť najneskôr dňa 15. 06. 2008. Tým, že žalovaný si zmluvnú pokutu v stanovenej premlčacej lehote neuplatnil, jej uplynutím došlo v zmysle § 387 ObchZ v spojení s § 397 ObchZ k premlčaniu prípadného práva na zmluvnú pokutu. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu posúdeného podľa príslušných zákonných ustanovení Obchodného zákonníka súd prvého stupňa dospel súd k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a v konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za návrh na začatie konania v sume 6 259,51 eur, zo súdneho poplatku za podané odvolanie v sume 6 259,51 eur a trov právneho zastúpenia u právneho zástupcu JUDr. J. vo výške 6 535,49 eur a u JUDr. P. vo výške 3 508,64 eur, všetko spolu v sume 22 563,15 eur, na zaplatenie ktorej súd zaviazal neúspešného žalovaného.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací, prejednávúc vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., svojím rozsudkom č. k. 2 Cob/261/2010-314 zo dňa 28. 04. 2011, rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 35.804,89 eur, podľa § 219 O. s. p. potvrdil a vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 69 915,22 eur a 0,05 % - ný denný úrok z omeškania zo sumy 105 720,11 eur od 24. 05. 2005 do zaplatenia, zo sumy 117 338,05 eur od 15. 07. 2004 do 16. 12. 2004, zo sumy 109 038,50 eur od 17. 12. 2004 do 23. 02. 2005 a vo výroku o trovách konania, podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a v zrušenom rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K záväzku žalovaného, jeho výške a jeho splneniu, a to tak voči žalobcovi, ako aj voči spoločnosti V., s. r. o., P., odvolací súd uviedol, že tento žalovaný nespochybnil a potvrdil v podaní zo dňa 28. 04. 2010 (č. l. 214).

K námietke spočívajúcej v nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, odvolací súd, podobne ako súd prvého stupňa, poukázal na uznesenie odvolacieho súdu č. k. 3 Cob/21/2009-194 zo dňa 30. 10. 2009, právoplatné dňa 14. 12. 2009, ktorého posúdením veci bol súd prvého stupňa viazaný. Na jeho doplnenie odvolací súd uviedol, že aj keby zmluva o postúpení pohľadávky bola v roku 2004 uzavretá, tak dohodou zo dňa 19. 04. 2006 došlo k jej zrušeniu, v dôsledku čoho vlastníkom pohľadávky na zaplatenie sumy fakturovanej faktúrou č. 2004630012 je žalobca. V konaní žalovaný neuviedol ani nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by spoločnosť V., s. r. o., P. si voči nemu uplatňovala pohľadávku na zaplatenie predmetnej faktúry, čo potvrdzuje fakt, že táto spoločnosť sa vlastníkom pohľadávky necítila. Odvolací súd mal za to, že doklad predložený v kópii je spôsobilým dôkazom, a to aj keď nie je predložený v origináli.

Vo vzťahu ku kompenzačnej námietke tvrdenej žalovaným odvolací súd poukázal na podanie zo dňa 16. 02. 2010 (č. l. 199), v ktorom žalovaný okrem iného uviedol, že na pojednávaní si prípadne vzájomným návrhom uplatní svoje splatné nároky voči žalobcovi. Na nasledujúcom pojednávaní dňa 19. 04. 2010 (č. l. 203) právny zástupca žalovaného uviedol, že v priebehu konania došlo k tej zmene, že žalovaný si listom zo dňa 26. 09. 2008 uplatnil voči žalobcovi nárok na zmluvnú pokutu vo výške 2 081 895,- Sk a žiadal jej úhradu v lehote 10 dní (č. l. 206). Z uvedeného prípisu však nevyplýva, že žalovaný túto pohľadávku

započítava na nejakú pohľadávku žalobcu a ani právny zástupca žalovaného vo svojom vyjadrení neuviedol, že uvedenú sumu žalovaný uplatňuje či už ako vzájomný návrh alebo ako kompenzačnú námietku. Odvolací súd ďalej poukázal na podanie zo dňa 28. 04. 2010 (č. l. 214), v ktorom právny zástupca žalovaného okrem iného uviedol: „Vo veci vznesenej námietky premlčania zo strany právneho zástupcu žalobcu, k uplatnenému vzájomnému návrhu žalovaného vo výške 2 081 895,- Sk...“. V uvedenom podaní žalovaný prvýkrát uviedol, i keď nepriamo, že jeho návrh na zaplatenie sumy 2 081 895,- Sk je vzájomným návrhom. V ďalšom podaní zo dňa 27. 05. 2010 (č. l. 243 - 244) právny zástupca žalovaného uviedol, že „Vo veci uplatnenej zmluvnej pokuty zo strany odporcu voči navrhovateľovi formou vzájomného návrhu (protinávrhu resp. kompenzačnej námietky) sa...“. V podaní zo dňa 11. 10. 2010 (č. l. 270) právny zástupca žalovaného v bode 1/ uviedol: „V uvedenej právnej veci si odporca v priebehu konania uplatnil voči navrhovateľovi kompenzačnú námietku vo výške 69 915,22 eur (2 106 266,- Sk)“. Odvolací súd poukázal na § 98 O. s. p. a z dôvodu, že žalovaný nenavrhol zaviazat' žalobcu na zaplatenie žiadnej sumy, ním uplatnený vzájomný návrh, neskôr označený aj ako kompenzačná námietka, posúdil ako obranu.

Odvolací súd ďalej skonštatoval, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku nárok žalovaného na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 69 915,22 eur vo vzťahu k premlčacej dobe posúdil podľa §§ 387 a 397 ObchZ a nie ako obranu podľa § 388 ods. 2 ObchZ, ktoré ustanovenie upravuje odchýlky, kedy je možné dosiahnuť uspokojenie pohľadávky aj napriek tomu, že je premlčaná a námietka premlčania nebude účinná. Pre posúdenie takéhoto úkonu nie je podstatné, kedy bola pohľadávka uplatnená na započítanie, ale iba či spĺňa podmienky podľa § 388 ods. 2 ObchZ. Pohľadávku žalovaného uplatnenú na započítanie tvorí v zmysle jeho podania zo dňa 26. 09. 2008 právo na zmluvnú pokutu za omeškanie s ukončením diela za 197 kalendárnych dní, a to za obdobie od 01. 12. 2003 do 15. 06. 2004. Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku neposudzoval žalobcom uplatnenú námietku premlčania pohľadávky žalovaného podľa § 388 ods. 2 ObchZ z hľadiska, či uvedená pohľadávka žalovaného uplatnená ako obrana je dôvodná.

Pokiaľ ide o pohľadávku žalobcu na zaplatenie sumy 105 720,11 eur, túto súd prvého stupňa posúdil ako oprávnenú. V tejto súvislosti odvolací súd nepovažoval námietku žalovaného o nedostatku aktívnej legitímácie na jej uplatnenie za dôvodnú, na základe čoho mal za to, že pohľadávka žalobcu na zaplatenie uvedenej sumy je oprávnená.

Odvolací súd tiež poukázal na to, že žalovaný v konaní uplatnil ako obranu, resp. ako započítaciu námietku svoju pohľadávku vo výške 69 915,22 eur, ktorú súd prvého stupňa posudzoval iba z hľadiska uplatnenej námietky premlčania, pričom nezohľadnil právnu úpravu podľa § 388 ods. 2 ObchZ. Upozornil, že pokiaľ by uvedenú pohľadávku posúdil iba odvolací súd, bola by porušená zásada dvojínštančnosti súdneho konania.

V ďalšom uviedol, že rozdiel medzi žalovanou sumou 105 720,11 eur a pohľadávkou žalovaného na zaplatenie zmluvnej pokuty je 35 804,89 eur, z čoho vyplýva, že aj keby pohľadávka žalovaného vo výške 69 915,22 eur bola dôvodná, jej posúdenie nemá vplyv na povinnosť žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 35 804,89 eur.

Odvolací súd vo vzťahu k svojmu zrušujúcemu výroku uložil prvostupňovému súdu povinnosť posúdiť oprávnenosť pohľadávky žalovaného na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 69 915,22 eur ako jeho obranu. Súčasne mu uložil posúdiť premlčaciu dobu podľa § 388 ods. 2 ObchZ a so zohľadnením uvedeného posúdiť aj dôvodnosť úroku z omeškania uplatneného žalobcom.

Vo vzťahu k náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd poukázal na § 224 ods. 3 O. s. p. a uviedol, že o náhrade rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Rozsudok odvolacieho súdu v potvrdzujúcej časti nadobudol právoplatnosť dňa 10. 05. 2011.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (*d'alej tiež ako „dovolateľ“*). Prípustnosť dovolania odôvodnil ust. § 237 O. s. p. tvrdiac, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať. Dovolateľ ďalej poukázal na ust. § 221 ods. 1 písm. b/ a písm. f/ O. s. p. a namietol, že súd v konaní neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal ním navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Dovolateľ odvolaciemu súdu vytkol, že o jeho odvolaní rozhodol bez nariadenia pojednávania, a to napriek tomu, že v podanom odvolaní výslovne žiadal, aby odvolací súd o odvolaní rozhodoval na pojednávaní. Rovnaké pochybenie vytkol odvolaciemu súdu v konaní

vedenom pod sp. zn. 3 Cob/21/2009 o odvolaní žalobcu proti prvému rozsudku prvostupňového súdu zo dňa 11. 12. 2008, o ktorom rozhodol tiež bez nariadenia pojednávania.

Dovolateľ odvolaciemu súdu ďalej vytkol, že vo veci rozhodol bez vykonania dokazovania, resp. len na základe dôkazov - listín (kópií listín) založených v súdnom spise. Poukázal na to, že súd prvého stupňa na pojednávani konanom dňa 09. 10. 2008 uznesením uložil žalobcovi povinnosť predložiť Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 16. 12. 2004 uzavretú medzi žalobcom a spoločnosťou V., s. r. o., P.. Žalobca túto svoju povinnosť do dnešného dňa nesplnil, hoci originál zmluvy je jedným z kľúčových dôkazov preukazujúcich nedostatok jeho aktívnej legitímácie v konaní. Dovolateľ má za to, že nepredložením tejto zmluvy zo strany žalobcu došlo k porušeniu základných zásad občianskeho súdneho konania, najmä zásady rovnosti strán, pretože pokiaľ bol povinný žalovaný predložiť originál Oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 23. 01. 2006, rovnako bol aj žalobca povinný predložiť originál Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 16. 12. 2004, čo sa však nestalo. Rovnako nebol predložený ďalší dôkaz - originál Dodatku k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 19. 04. 2006 a ani oznámenie žalobcu, resp. spoločnosti V., s. r. o., P. adresované žalovanému o tom, že údajne uzavreli Dodatok k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 19. 04. 2006.

Nesprávne právne posúdenie veci dovolateľ vzhliadol v nesprávnom posúdení otázky záväzku žalovaného voči žalobcovi. Odvolaciemu súdu v jeho zrušujúcom uznesení č. k. 3 Cob/21/2009-194 zo dňa 30. 10. 2009 vytkol, že nesprávne posúdil vecnú aktívnu legitímáciu žalobcu majúce za následok nesprávne rozhodnutie prvostupňového súdu o uložení povinnosti platiť žalobcovi v dôsledku tej skutočnosti, že bol viazaný nesprávnym právnym názorom odvolacieho súdu. Dovolateľ aktívnu legitímáciu žalobcu naďalej spochybňuje a argumentuje postúpením pohľadávky na spoločnosť V., s. r. o., P. dňa 16. 12. 2004. Aktívnu legitímáciu žalobcu pripúšťa nanajvýš vo vzťahu k nim uplatneným úrokom z omeškania z faktúr č. 2003630031 a č. 2003630037. Dovolateľ v súvislosti s preukazovaním aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vytkol odvolaciemu súdu názor vyslovený v jeho druhom uznesení č. k. 2 Cob/261/2010-314 zo dňa 28. 04. 2011 v tom smere, že doklad predložený v kópii je spôsobilým dôkazom aj bez toho, aby bol predložený v origináli.

Na základe vyššie uvedených tvrdení dovolateľ dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok odvolacieho súdu č. k. 2 Cob/261/2010-314 zo dňa 28. 04. 2011, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 35 Cb 147/2007-288 zo dňa 18. 10. 2010, ale aj predchádzajúce uznesenie odvolacieho súdu č. k. 3 Cob/21/2009-194 zo dňa 30. 10. 2009, zrušil.

K dovolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca (č. l. 335 - 337), ktorý ho navrhol odmietnuť jednak ako neprípustné a jednak ako podané niekým, kto na jeho podanie nie je oprávnený. Súčasne si uplatnil trovy dovolacieho konania za jeden úkon právnej služby v sume 639,78 eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1, veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, preto je potrebné ho podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ O. s. p. odmietnuť.

Podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p., ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, § 225 a § 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne.

Podľa § 218 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ O. s. p., odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený, súčasne ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Z príslušných ustanovení O. s. p. je zrejmé, že dovolaním ako jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu, ale možno ním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. Vyplývajúci z obsahu jeho výroku, tento napadnutý prvostupňový rozsudok v časti potvrdil, v časti ho zrušil a v zrušenom rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v procesnej forme rozsudku, je prípustné, ak je ním napadnutý

rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a ods. 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanej veci odvolací súd v časti svojho výroku potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I ako súdu prvého stupňa vo veci samej, pričom však vo výrokovej časti prípustnosť dovolania nevyslovil. Rovnako nejde o potvrdenie takého rozsudku prvostupňového súdu, ktorým by súd prvého stupňa vo svojom výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a ods. 4 O. s. p., vzhľadom na ktorú skutočnosť je nepochybné, že dovolanie žalobcu v zmysle ustanovení § 238 ods. 1 až ods. 3 O. s. p. prípustné nie je.

Vo vzťahu k potvrdzujúcemu výroku napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky s prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu, uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník konania namieta alebo nie), neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania, smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd, vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z väd, vymenovaných v § 237 písm. a/ až písm. g/ O. s. p., možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. vylúčené.

Dovolateľ vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až písm. e/ a písm. g/ O. s. p. nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení vyvodíť nemožno.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zamerl na otázku opodstatnenosti tvrdenia žalovaného, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení nedefinuje ani nešpecifikuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je preto potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Citované ustanovenie odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvisu s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci vysloveným v napadnutom rozhodnutí. Z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. nie je rozhodujúce, či účastník konania konal pred súdom osobne alebo prostredníctvom zástupcu, ale len to, či bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu ukrátený na svojich procesných právach. Procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. zakladá okrem iného aj žalovaným namietané hodnotenie dôkazov, ako aj rozhodnutie odvolacieho súdu bez nariadenia odvolacieho pojednávania, opodstatnenosť ktorých tvrdení však dovolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, nezistil.

Žalovaný v dovolaní namietol predovšetkým to, že odvolací súd konal a rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, napriek tomu, že v podanom odvolaní výslovne žiadal, aby o odvolaní rozhodol na pojednávaní. Tým, že sa tak nestalo, procesné pochybil a konal v rozpore s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku ako základným predpisom upravujúcim procesný postup súdu.

Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že žalovaný písomným podaním zo dňa 06. 12. 2010, prvostupňovému súdu doručené dňa 07. 12. 2010 (č. l. 294 - 300), podal proti prvostupňovému rozsudku odvolanie, v ktorom na str. 7 (č. l. 300) odvolaciemu súd navrhol,

aby „...po prejednaní odvolania na pojednávajú a vykonaní dokazovania...“ jeho odvolaniu v plnom rozsahu vyhovel.

Z ustanovenia § 214 ods. 1 O. s. p. (v znení účinnom od 31. 07. 2011, teda aj v čase konania odvolacieho pojednávania dňa 28. 04. 2011 - zápisnica o pojednávani na č. l. 312) vyplýva, že odvolací súd je na prejednanie odvolania povinný nariadiť pojednávajú len vtedy, ak ide o prejednanie odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo veci samej a za predpokladu, že je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ďalej ak súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch, než uvedených v ust. § 214 ods. 1 O. s. p., možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.). Je teda na úvahe príslušného odvolacieho senátu, v ktorých prípadoch bude nariadenie pojednávania považovať za potrebné. S aplikáciou citovaného ustanovenia je spojený účel urýchlenia, zhospodárnenia a racionalizácie súdneho konania.

V zmysle § 213 ods. 1 O. s. p. je odvolací súd skutkovým stavom ustáleným súdom prvého stupňa viazaný a k iným skutkovým záverom má možnosť dospieť, len ak má o ich správnosti pochybnosti. V posudzovanom prípade napadnutým rozsudkom bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 35 804,89 eur z dôvodu jeho vecnej správnosti, a to tak z hľadiska skutkového, ako aj právneho stavu veci, kedy sa súd v súlade s ust. § 219 ods. 2 O. s. p. môže obmedziť len na skonštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie jeho správnosti doplniť ďalšie dôvody. Preto postup odvolacieho súdu, ktorý odvolanie prejednal a vo veci rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, bol zákonný a žalovanému nebola odňatá možnosť konať pred súdom. Na zdôraznenie správnosti postupu odvolacieho súdu, dovolací súd dodáva, že bol zachovaný aj postup podľa § 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p., v zmysle ktorého bol odvolací súd povinný oznámiť miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Stalo sa tak oznámením Krajského súdu v Košiciach z 19. 04. 2011 o verejnom vyhlásení rozsudku v predmetnej veci v pojednávacej miestnosti menovaného súdu č. dv. 200/11. posch., o 09.05 hod. (č. l. 312). Vo vzťahu k ust. § 115a O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p. dovolací súd dopĺňa, že odvolací súd účastníkov na vyjadrenie sa k možnosti rozhodnúť vec bez nariadenia pojednávania s ich súhlasom ani nevyzýval, a to vzhľadom na použitie ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p.

Zhrnúc všetky vyššie uvedené skutočnosti má dovolací súd za to, že pokiaľ odvolací súd o odvolaní žalovaného rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, procesné nepochybil a takýmto postupom žalovanému neodňal možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Odňatie možnosti konania pred súdom žalovaný vyvodzuje aj z toho, že súd rozhodol bez náležitého dokazovania, keď nevykonal všetky významné dôkazy, resp. netrval na predložení ich originálu, v dôsledku ktorej skutočnosti neúplne zistil skutkový stav veci, majúci za následok nesprávne vyhodnotenie aktívnej legitímácie žalobcu.

Podľa § 120 ods. 1 O. s. p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Citované ustanovenie je vyjadrením nezávislého postavenia súdu pri hodnotení dôkazov, ktoré vykoná, vrátane nezávislého rozhodovania o tom, ktoré dôkazy vykoná. Preto nevykonanie účastníkom navrhnutých dôkazov nemožno kvalifikovať ako odňatie práva konať pred súdom. O takýto stav by išlo vtedy, ak by súd svojím procesným postupom odňal účastníkovi možnosť navrhnúť vykonanie dôkazov, čo sa však v predmetnom prípade nestalo.

Pokiaľ súd na procesné úkony účastníka konania reaguje primeraným, zrozumiteľným spôsobom, v súlade s platným procesným poriadkom a nevykonanie dôkazov odôvodní ústavne akceptovateľným spôsobom, nemožno jeho postup spočívajúci v nevykonaní navrhovaných dôkazov hodnotiť ako odňatie práva konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., a teda ani ako porušenie práv na spravodlivý proces v zmysle § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Po oboznámení sa s písomným odôvodnením prvostupňového rozsudku, ako aj dovolaním napadnutého rozsudku odvolací súd konštatuje, že toto zodpovedá zákonnej požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, rešpektujúc ust. §157 ods. 2 O. s. p. (uplatňované aj v odvolacom konaní podľa § 211 ods. 2 O. s. p.). Odvolací súd sa okrem skonštatovania správnosti prvostupňového rozhodnutia (§219 ods. 1 O. s. p) osobitne vyjadril k otázke vplyvu Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 16. 12.

2004 uzavretej medzi žalobcom a spoločnosťou V., s. r. o., P. na výsledok konania i v prípade jej predloženia, a to s poukazom na dohodu zo dňa 19. 04. 2006. Rovnako sa vyjadril k otázke posúdenia kompenzačnej námietky žalovaného, ako aj posúdeniu premlčacej doby vo vzťahu k nároku žalovaného na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Pokiaľ ide o podmienku prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., je tiež nevyhnutné posúdenie miery, do akej sa účastníkovi postupom súdu odňala možnosť pred ním konať. Podmienka prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je totiž splnená, ak sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom len pre časť konania, resp. do takej miery, že účastník mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania podaním odvolania (R 39/1993). V prejednávanom prípade žalovanému obrana jeho práv a oprávnených záujmov v rámci odvolacieho konania bezpochyby umožnená bola.

Naviac, a na uvedené dovolací súd poukazuje predovšetkým vo vzťahu k zrušujúcemu výroku napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, zrušením výroku rozsudku súdu prvého stupňa o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 69 915,22 eur a 0,05 % - ný denný úrok z omeškania zo sumy 105 720,11 eur od 24. 05. 2005 do zaplatenia, zo sumy 117 338,05 eur od 15. 07. 2004 do 16. 12. 2004, zo sumy 109 038,50 eur od 17. 12. 2004 do 23. 02. 2005, ako aj výroku o trovách konania, za súčasného vrátenia veci na ďalšie konanie, sa prejednávaná vec dostala do štádia, kedy súd bude o žalobe v predmetnej časti opätovne konať a rozhodovať meritórnym rozhodnutím, voči ktorému bude prípustný riadny opravný prostriedok, a teda základné právo žalovaného na súdnu ochranu zostáva naďalej zachované.

Opierajúc sa o túto skutočnosť preto dovolateľovi ani neprináležalo podať dovolanie proti uvedenej časti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, pretože ním bolo rozhodnuté v prospech žalovaného. Samotný žalovaný na strane 7 svojho odvolania zo dňa 06. 12. 2010 (č. l. 294 - 300) odvolaciemu súdu navrhol, aby odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietne, alternatívne aby prvostupňový rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Tým, že v časti prvostupňový rozsudok zrušil a vec mu vrátil, žalovanému čiastočne vyhovel.

Vo všeobecnosti platí, že opravný prostriedok (riadny alebo mimoriadny) má právo podať len ten účastník konania, ktorému bola rozhodnutím súdu spôsobená určitá ujma (s výnimkou mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky). Ak

opravný prostriedok podá účastník, ktorému bolo súdnym rozhodnutím vyhovené (celkom alebo čo i len sčasti), súd, ktorý o opravnom prostriedku rozhoduje, ho musí (celkom, resp. v dotknutej časti) odmietnuť v zmysle príslušných ustanovení O. s. p.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu namietanému žalovaným podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. dovolací súd zdôrazňuje, že nesprávne právne posúdenie veci je síce prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. V prejednávanej veci by uvedený dovolací dôvod bolo možné úspešne použiť, len ak by prípustnosť dovolania vyplývala z § 238 O. s. p., v posudzovanom prípade však tomu tak nie je.

Keďže v danom prípade dovolanie žalovaného proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné a vada uvedená v § 237 písm. f/ O. s. p. (ani žiadna iná procesná vada v zmysle citovaného ustanovenia) zistená nebola, Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ O. s. p., ako podané niekým, kto na jeho podanie nieje oprávnený (v zrušujúcej časti), resp. ako neprípustné (v potvrdzujúcej časti) odmietol.

So zreteľom na odmietnutie dovolania, nezaoberal sa dovolací súd otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. Žalobca bol v dovolacom konaní úspešný, a preto mu patrí náhrada trov dovolacieho konania, ktoré účelne vynaložil. V dovolacom konaní žalobcovi vznikli trovy za právne zastupovanie advokátom s tým, že dovolací súd za účelne vynaložené trovy pokladal jeho písomné vyjadrenie k dovolaniu zo dňa. 21. 07. 2011, prvostupňovému súdu doručené dňa 27. 07. 2011 (č. l. 335 - 337). Za jeden úkon právnej pomoci advokát vyčíslil náhradu v celkovej sume 639,78 eur (pozostávajúca z tarifnej odmeny 632,37 eur a sumy 7,41 eur ako paušálnej náhrady hotových výdavkov podľa

§ 10 ods. 1 a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Právny zástupca žalobcu zrejme len chybou v počítaní uviedol vo svojom vyjadrení vyššiu sumu tarifnej odmeny o 1,- eur, nakoľko vychádzajúc z ceny predmetu konania (105 720,11 eur), podľa výpočtov dovolacieho súdu tarifná odmena predstavuje sumu 631,37 eur. Odmena advokáta tak predstavuje spolu 638,78 eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 31. mája 2013

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Mgr. Monika Poliačiková